

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 15

гр. София, 17.02.2022 г.

ВОЕННО-АПЕЛАТИВЕН СЪД в закрито заседание на седемнадесети февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: полк. РУМЕН ЛЮБ. ПЕТКОВ

Членове: полк.ЮЛИЯН В. БАНКОВ
полк. ГЕНКО ДР. ДРАГИЕВ

като разгледа докладваното от полк.ЮЛИЯН В. БАНКОВ Въззивно частно наказателно дело № 20226000600011 по описа за 2022 година

образувано по частен протест от Военно-окръжна прокуратура – София и частни жалби от адв. Б.К. (защитник на подсъдимия П. ПЛ. К.) и от адв. Г. Ст. Ст. (защитник на подсъдимия Б. Г. ИВ.) срещу протоколно определение от 14.12.2021 г. по нохд № 231/2021 г. на Военен съд - София.

Закритото заседание е проведено на 08.02.2022 г.

Производството е по реда на чл. 345, ал. 1, вр. чл. 249, ал. 3 НПК.

За да се произнесе, настоящият състав съобрази следното:

На 25.08.2021 г. във Военен съд - София е образувано нохд № 231/2021 г. по описа на съда по внесен от Военно-окръжна прокуратура – София обвинителен акт срещу В. П. Д. за престъпление по чл. 116, ал. 1, т. 6, т. 7 и т. 9, вр. с чл. 115, вр. с чл. 20, ал. 3 и ал. 4, вр. с ал. 1 от НК; И.А.М. за престъпления по чл. 116, ал. 1, т. 6, т. 7 и т. 9, вр. с чл. 115, вр. с чл. 20, ал. 3 и ал. 4, вр. с ал. 1 от НК и по чл. 321, ал. 3, пр. 2, пр. 3 и пр. 4, вр. с ал. 1 от НК; подп. Б. Г. ИВ. от НСО за престъпления чл. 116, ал. 1, т. 6, т. 7 и т. 9, вр. с чл. 115, вр. с чл. 20, ал. 3 и ал. 4, вр. с ал. 1 от НК и по чл. 321, ал. 3, пр. 2, пр. 3 и пр. 4, вр. с ал. 1 от НК и по чл. 354а, ал. 2, т. 1 и т. 3, вр. с ал. 1 от НК и по чл. 339, ал. 1 от НК и П. ПЛ. К. за престъпления чл. 116, ал. 1, т. 6, т. 7 и т. 9, вр. с чл. 115, вр. с чл. 20, ал. 2 вр. с ал. 1 от НК и по чл. 321, ал. 3, пр. 2, пр. 3 и пр. 4, вр. с ал. 2 от НК.

С атакуваното определение в разпоредително заседание от 14.12.2021 г., състав на Военен съд – София е прекратил съдебното производство по нощд № 231/2021 г. по описа на Военен съд - София заради допуснати отстраними съществени процесуални нарушения и е върнал делото на Военно-окръжна прокуратура – София за доразследване. Със същото определение Военен съд - София е оставил без уважение искането на адв. А. и адв. С. за изменение на мярката за неотклонение „Домашен арест“ с електронно наблюдение на подсъдимия подп. Б.И. в по-лека като неоснователно, а така също е оставил без уважение искането на адв. К. за отмяна или изменение на мярката за неотклонение „Задържане под стража“ на подсъдимия П.К..

Срещу определението на Военен съд - София в частта, в която съдебното производство по нощд № 231/2021 Г. по описа на Военен съд - София се прекратява и делото се връща на прокуратурата е постъпил частен протест от прокурори при Военно-окръжна прокуратура – София, като се иска въззивната инстанция да отмени определението в тази част като неправилно и незаконосъобразно, тъй като по делото са събрани безспорни и категорични доказателства за участието на подсъдимите в извършените от тях престъпления. Други мотиви в протеста не са изложени.

Срещу определението на Военен съд - София в частта, с която е оставено без уважение искането на адв. К. (защитник на подсъдимия П.К.) е постъпила частна жалба, с която се иска то да бъде отменено в частта, с която е оставено без уважение искането за отмяна на мярката за неотклонение „Задържане под стража“ на К.. Изтъкват се доводи за това, че подсъдимият П.К., считано от 28.06.2021 г. изтърпява общо наказание от четири години лишаване от свобода по нощд № 11776/2020 г. и нощд № 4240/2018 г. на Софийския районен съд, с оглед на което е приведен от следствен арест – гр. София в затвора – гр. София. В подкрепа на горното се прилага удостоверение от Министерство на правосъдието – ГДИН рег. № 13171/20.12.2021 г. Изтъква се, че мярката за неотклонение „Задържане под стража“ следва да бъде отменена, тъй като тя не може да бъде изпълнявана в затвора – гр. София, където подсъдимия П.К. пребивава в момента и изтърпява наказания, наложени от СРС. Самата мярка е взета на 21.05.20г. и с оглед изтеклия срок, също следва да бъде отменена, се сочи в жалбата.

Срещу определението на Военен съд - София в частта, с която е

оставено без уважение искането на адв. А. и адв. С. (защитници на подсъдимия подп. Б.И.) е постъпила частна жалба от адв. С., с която се иска да се отмени определението в частта, с която е оставено без уважение искането за изменение на мярката за неотклонение „Домашен арест с електронно наблюдение“ на подсъдимия И. като се вземе по-лека мярка за неотклонение на същия. Изтъкват се доводи, че задържането под стража, а впоследствие и домашния арест са били с продължителност над 18 месеца (каквото е максималния срок по НПК), поради което е изтекъл разумния срок на този вид процесуална принуда. Твърди се, че от данните по делото става ясно, че е отпаднала опасността И. да се укрие или да извърши друго престъпление. Сочи се, че същият е неосъждан, има постоянен адрес и срещу него не се водят други наказателни производства.

Срещу протеста на Военно-окръжна прокуратура – София по отношение на определението на Военен съд - София от 14.12.2021 г. са постъпили възражения от адв. И.Л. (защитник на подсъдимия В. Д.) и адв. Г.С. (защитник на подсъдимия Б.И.), в които възражения се сочи, че протеста на Военно-окръжна прокуратура – София е явно необоснован и съдът правилно е прекратил съдебното производство, като е върнал делото на прокуратурата за отстраняване на съществения нарушения на процесуалните правила.

Въззивната инстанция констатира, че частния протест и жалбите (както и възраженията срещу протеста) са подадени в срок от активни легитимни лица и са допустими.

След като обсъди изложените в протеста и жалбите доводи, съдържанието на обвинителния акт, мотивите на атакувания съдебен акт и събраните по делото доказателства, въззивният състав намира протеста на Военно-окръжна прокуратура – София и жалбите на адв. К. и адв. С. за неоснователни.

Основният съд в мотивите на своето определение подробно е посочил допуснатите от прокуратурата отстраними съществени процесуални нарушения, които въззивната инстанция изцяло споделя.

В мотивите на определението Военен съд - София е посочил, че: „Обвинителният акт по настоящото дело е процесуалният документ, внесен в Софийския военен съд на 25.08.2021 г. с който прокуратурата е упражнила

конституционното си правомощие да повдигне обвинение и да привлече към наказателна отговорност определени лица - подсъдимите Д., И., М. и К.. Той поставя началото на съдебната фаза на наказателния процес и предназначението му е да очертае предмета и рамката на доказване в съдебното производство. В този смисъл, задължително условие е да бъдат описани фактите, за да могат подсъдимите да се защитят. В конкретния случай, в обстоятелствената част на обвинителния акт държавното обвинение излага твърдения за хронологията на събитията; участието на всеки един от подсъдимите в инкриминираните деяния; твърдения за връзки и междуличностни личностни отношения от една страна между подсъдимите Д., И., М. и К. и от друга страна с пострадалата М. по всяко едно от обвиненията. Повдигнати са обвинения за подбuditелство и помагачество, но в обвинителен акт не са изложени никакви факти както за подбuditелството, така и за помагачеството. Безспорно е, че подбuditелството е оказване на психическо въздействие с конкретни действия върху извършителя, без които конкретни действия, той не би извършил твърдяното деяние. Липсват описани факти в обстоятелствената част на обвинителния акт за такива действия. Не е ясно и в какво точно се е изразило помагачеството, тъй като липсва описание на фактически действия за това. Също така, в обвинителния акт са описани обстоятелства, за които прокуратурата е посочила, че са предмет на друго дело. Това са обстоятелства, които не могат да имат отношение към предмета на доказване и не могат да подлежат на доказване в това производство, защото за тях има образувано друго наказателно дело.

Настоящият съдебен състав споделя възраженията на адв. С., адв. Л., адв. К. и адв. В. като ги намира за основателни. Обобщено, не е ясно как, с какви действия и по какъв начин подсъдимият В. Д. предварително е *„взел решение да организира убийството и да финансира извършването на това деяние“*, по какъв начин е *„възложил на своя дългогодишен приятел и делови партньор М. тази задача. С какви действия Д. „умишлено е склонил М. да организира убийството на М.“* и по какъв начин *„му обещал да осигури и финансовите средства“*. Състоятелно е и твърдението на защитниците, че в обвинителния акт не са описани конкретните действия, обуславящи обективния състав на престъпленията, за които подсъдимите са предадени на съд. Липсва конкретизация в необходимата степен по отношение на това какви обективни действия са извършени от задочно предадения на съд

подсъдим М. и връзката му с подсъдимия Д., които да запълват състава на престъплението, за което са предадени на съд. Не е описан нито един факт свързан с начина, по който е извършено твърдяното в обвинителния акт финансиране от подсъдимия В. Д..

Налице е противоречие между обстоятелствената част и диспозитива на обвинителния акт, изразяващ се в това, че съгласно диспозитива подсъдимият М. е обвинен в образуване на организирана престъпна група и ръководене на групата, като за нито едно от тези две деяния няма описание в обстоятелствената част, която да е в подкрепа на диспозитива.

В този смисъл, настоящият съдебен състав прие, че след преценка на съдържанието на обстоятелствената част на обвинителния акт и установените неясноти и непълноти в него се отнасят до съставомерните признаци на деянието и участието на подсъдимите в него. Доколкото по тези въпроси не е налице пълнота в достатъчна степен, внесеният обвинителен акт не покрива стандартите на чл. 246, ал. 2 НПК. Предвид изложените съображения настоящия съдебен състав прие, че в хода на досъдебното производство са налице съществени процесуални нарушения от категорията на абсолютните, които обосновават извод, че са налице основанията за прекратяване на съдебното производство по делото и връщане във фазата на досъдебното производство.

Наред с изложеното в хода на досъдебното производство е допуснато и съществено процесуално нарушение относно правото на защита на обвиняемия М.. Същият е предаден на съд задочно, като постановленията на привличането му в качеството на обвиняем също са предявявани на защитата (служебна и упълномощена) в негово отсъствие. В постановленията за привличане на лицето в качеството на обвиняем никъде не е отбелязано, че са налице предпоставките за задочно производство и че повдигането на обвинения се извършва при условията на чл. 269, ал. 3, т. 2-4 от НПК. От тук остава неясно какви мотиви е възприел водещия разследването, съгласно чл. 296 от НПК относно предпоставките за провеждането на задочното производство спрямо лицето Иво М.; в коя от хипотезите на ал. 3 на чл. 269 от НПК е то и извършена ли е проверка на основното обстоятелство, установяването на което е изискуемо задължително по ал. 3 на чл. 269 от НПК, а именно дали това няма да попречи за разкриване на обективната

истина. Още повече, че съгласно чл. 206 от НПК разследването може да се проведе задочно в хипотезите на чл. 269, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от НПК, когато това няма да попречи за разкриването на обективната истина. От данните по делото се установява, че в хода на досъдебното производство не са били извършени необходимите процесуални усилия да се установи коя от предпоставките на чл. 269, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от НПК е налице, тъй като не са били извършени всички необходими и възможни действия за издирване на лицето преди вземане на решението за задочно разследване.“.

С оглед изложените доводи Военен съд - София е приел, че са налице отстраними съществени процесуални нарушения, допуснати при разследването по делото, а така и в обвинителния акт, поради което е прекратил съдебното производство по нохд № 231/2021 г. по описа на Военен съд - София и делото е върнато на Военно-окръжна прокуратура – София за доразследване.

По отношение на оставянето без уважение на исканията на защитата на подп. Б.И. и на П.К., касаещи за първия изменение на мярката му за неотклонение „Домашен арест с електронно наблюдение“ в по-лека, а за втория отмяна на мярката му за неотклонение „Задържане под стража“ Военен съд - София подробно е посочил в мотивите на определението защо ги оставя без уважение, които доводи въззивната инстанция приема изцяло.

Военен съд - София е счел по отношение на подсъдимия П.К., че към настоящия момент не са разколебани изводите, въз основа на които е взета най-тежката мярка за неотклонение „Задържане под стража“ спрямо него. Игнориран е факта, че същият е постъпил за изтърпяване на наказание лишаване от свобода в затвора в гр. София. Основният съд, оставяйки без уважение искането на адв. К. за отмяна на мярката е посочил като аргументи изключително високата степен на опасност на деянието наред с обосноваването предположение за авторството на деянието и подозрението за съпричастност, които не са разколебани. Посочено е в мотивите на определението, че К. е личност с висока степен на обществена опасност и е налице риск при по-лека мярка за неотклонение от извършване на нови престъпни посегателства и/или укриване, поради което мярката му за неотклонение „Задържане под стража“ е оставена в сила.

По отношение на подсъдимия подп. Б.И. Военен съд - София също е

счел, че мярката за неотклонение „Домашен арест с електронно наблюдение“ следва да остане в сила, доколкото не се констатира основания за изменение на същата, като се приема, че единствено тя ще изпълни целите на мерките по чл. 57 от НПК. Сочат се като аргументи, че подп. И. е личност със завишена степен на обществена опасност и при изменение на мярката в по-лека има опасност същия да се укрие и да извърши друго престъпление. Приема се, че е налице обоснованото предположение, че подсъдимият вероятно е извършил деянието, за което е привлечен към наказателна отговорност, като се акцентира и на тежестта на самото обвинение (за четири престъпления).

Въззивната инстанция изцяло възприема доводите на основния съд и за връщане на делото за доразследване и за потвърждаване на мерките за неотклонение на подсъдимите И. и К..

Отстранимите съществени нарушения на процесуалните правила, допуснати по време на досъдебното производство са дефинирани в разпоредбата на чл. 249, ал. 4 НПК, при чието приемане законодателят се е ръководил от постановките на ТР № 2/2002 г. ОСНК ВКС. Независимо, че то е прието при действието на отменения НПК (обн. ДВ, бр. 89/1974 г., отм. ДВ, бр. 86/2005 г.), към настоящия момент съдържащите се в него принципни постановки не са изгубили своето значение поради идентичността в съдържанието на разпоредбите на чл. 235, ал. 2 НПК /отм./ и чл. 246, ал. 2 от сега действащия НПК, което изрично е посочено и в ТР № 6/19.02.2018 г. ОСНК ВКС.

С т. 4.2 на ТР № 2/2002 г. ОСНК ВКС е прието, че чрез обвинителния акт обвинението следва да се формулира така, че да определи предмета на доказване от гледна точка на извършеното престъпление и участието на обвиняемия в него и по този начин се поставят основните рамки на процеса на доказване и осъществяване правото на защита. Винаги, когато се преценява обстоятелствената част на обвинителния акт, трябва да се установи дали непълнотите се отнасят до съставомерните признаци на деянието и участието на обвиняемия в него и при преценка дали на досъдебното производство са допуснати съществени и отстраними нарушения на процесуалните правила по смисъла на чл. 248, ал. 1, т. 3 НПК да се съблюдава редакцията на чл. 249, ал. 4, т. 1 НПК.

В чл. 246, ал. 2 НПК законодателят е указал какво следва да е

съдържанието на обстоятелствената част на обвинителния акт – извършеното от обвиняемия престъпление, времето, начина и мястото на извършването му, пострадалото лице, размерът на вредите, пълни данни за личността на обвиняемия.

Внесеният за разглеждане във Военен съд - София обвинителен акт не отговаря на изискванията на чл. 246, ал. 2 от НПК. Същият се намира в том 1 на нохд № 231/2021 г. на Военен съд - София на лист от 27 до 87. Обвиненията срещу четиримата подсъдими съдържат „неустановени дати“, „неустановени места“ за почти всички престъпления, като единствено спрямо подсъдимия К. за престъплението по чл. 116 и др. от НК са посочени точната дата и място на извършване на убийството на М.. Тези пропуски (неустановените факти) са допуснати и в диспозитива на акта и в обстоятелствената му част, а това са факти, които обуславят съставомерността на деянията и участието на подсъдимите в тях. Правилно се изтъква от защитниците на подсъдимите, че са в невъзможност да събират доказателства за невинността на своите подзащитни, след като не знаят тези факти (конкретни дати и места на извършване на отделните престъпления). Отделно, посочените пропуски в тази насока в мотивите на определението на Военен съд – София, които въззивната инстанция подкрепя изцяло и не счита за нужно да ги преповтаря, също касаят факти, обуславящи съставомерността на деянията и участието на подсъдимите в тях. Непосочването им съставлява съществено нарушение на процесуалните правила, защото при всяко положение води до ограничаване правата на страните по делото и е основание за връщане на делото в досъдебната фаза. Тези процесуални нарушения са отстраними, като задължение на прокуратурата е да конкретизира всички тези неустановени обстоятелства като дати, места, като неустановено финансиране, като неустановено подбудителство и помагачество, защото те обуславят обективния състав на престъпленията, за които подсъдимите са предадени на съд.

По отношение на потвърждаването на мерките за неотклонение на подсъдимите И. и К. въззивната инстанция счита, че основният съд правилно и законосъобразно е сторил това. Да, изтеклият период от вземане на тези мерки за неотклонение и за двамата подсъдими надхвърля срока година и половина, визиран в чл. 64, ал. 4 от НПК, с оглед престъпленията, за които са привлечени. Спрямо подсъдимия Б.И. е взета мярка за неотклонение

„Задържане под стража“ на 22.05.2020 г. с определение на Военен съд – София, като от 21.05.2021 г. до настоящия момент тази мярка е заменена с „Домашен арест, контролиран чрез електронно наблюдение“. Спрямо подсъдимия П.К. е взета мярка за неотклонение „Задържане под стража“ с определение на Военен съд - София от 21.05.2020 г., която не е променяна до настоящия момент. Следва да се има предвид обаче, че разпоредбата на чл. 64, ал. 4 от НПК (която се прилага и за мярката за неотклонение „Домашен арест“ – чл. 62, ал. 7 от НПК) касае срокове, които важат за досъдебното производство, докато в съдебната фаза няма такива срокове за тези две мерки за неотклонение. Правилно първоинстанционният съд е приел, че с оглед тежестта на повдигнатите обвинения съществува опасността тези двама подсъдими да се укрият или да извършат други престъпления, ако взетите им мерки за неотклонение бъдат изменени в по-леки, респективно отменени. Подробно основният съд е посочил аргументи за високата степен на обществена опасност на тези двама подсъдими и че не са разколебани нито обоснованото предположение за авторството, нито подозрението за съпричастност към престъпленията, за които им е повдигнато обвинение. Обстоятелството, че подсъдимият К. изтърпява наказание лишаване от свобода в затвора в гр. София по присъди на Софийския районен съд не означава, че автоматично мярката му за неотклонение „Задържане под стража“ по настоящото дело следва да бъде отменена.

По изложените съображения въззивната инстанция счита, че определението на Военен съд - София от 14.12.2021 г. по нохд № 231/2021 г. по описа на Военен съд – София следва да бъде потвърдено.

Водим от горното и на основание чл. 345, ал. 1, вр. чл. 249, ал. 3 НПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА протоколно определение от 14.12.2021 г. от открито разпоредително заседание по нохд № 231/2021 г. на Военен съд – София.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____